

Door onder uw Kerstboom

Horizontaal:

1. briefaanhef; 3. twee (Romeins); 4. persoonlijk voornaamwoord; 5. scheepslon; 7. nationaliteitsteken voor Nederlandse auto's; 8. lengtemaat; 10. manslag; 13. kloek; 14. berg (Maleis); 18. onderlicht; 19. voormiddag (in Engeland gebruikte afk.); 20. zelfkant; 21. oud-Nederlands muntje; 23. persoonlijk voornaamwoord; 24. landbouwwerktuig; 26. het weer in de vorige maand; 29. strook; 30. toespraak; 31. rustend; 32. dooreenmengen; 35. 51 (Romeins); 37. lidwoord; 38. Russische rivier; 39. uitroep van pijn; 40. Technische Hogeschool (afk.); 42. in orde; 43. roestwerende verf; 45. roofter; 46. boom; 47. rivier in Engeland; 48. zwenvogel; 49. tegen de prijs van; 51. scheikundige aanduiding van ijzer; 52. beueterd; 56. aardrijkskundige aanduiding; 58. maand; 59. zangnoot; 60. plaats in het Gooi; 62. zeer hard (muziek).

Verticaal:

1. hoofdstad van Peru; 2. zijrivier van de Rijn; 5. wereldbol; 6. Nederlandse vlieghaven; 7. Engelse ontkenning; 9. bergplaats; 11. grote rivier in Europa; 12. andere naam voor Finland; 14. stad in Zwitserland; 15. rund; 16. naam onbekend; 17. Klaar; 21. vulkaan op Sumatra; 22. aarde (Frans); 23. schuifelend dierje; 25. kleur; 27. vol ontzag; 28. draaiend; 31. naar de Dollard stromende rivier; 33. en anderen (afk.); 34. jongensnaam; 36. een der U.S.A.; 38. beneden; 41. vulkaan op IJsland; 44. achting; 45. jong schaap; 46. eenmaal; 50. overledene; 51. muzieknoot; 52. kinderspeelgoed; 53. telwoord; 54. slaap; 55. martelachtig roofdier; 57. Frans lidwoord; 58. bevestiging; 61. volgend op.

Oplossingen kunt u via de interne boodschappendienst opzenden aan mejuffrouw R. C. Hartsulker, redactie Indohiem Klanken (postbus 1030, Den Haag). Sluitingsdatum voor inzending: maandag 10 januari a.s.
De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15,—; 2e prijs f 10,—; 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5,—.

INDOHIEM
KLANKEN

maandblad
januari 1966
nummer
13

Januari 1966, nr. 13

Maandblad voor het personeel van de tot het Indoheem concern behorende werkmatschappijen.

Verschijnt de vierde vrijdag van de maand.

Redacteur: C. Schrevel

Redactie-adres:
Indoheem N.V.
Postbus 1030, Den Haag
Telefoon (070) 81 43 11,
toestel 429.

Kopij voor het volgende nummer
inzenden vóór 7 februari 1966.

Dank u

Ter gelegenheid van de kerstdagen en de jaaruwsseling hebben ons uit alle delen van de bedrijven goede wensen bereikt, waarvoor wij zeer erkentelijk zijn en u onze hartelijke dank betuigen.

Raad van Bestuur

Benoemingen

Met ingang van 1 januari 1966 zijn benoemd tot
adjunct-directeur van Indola N.V. de heren

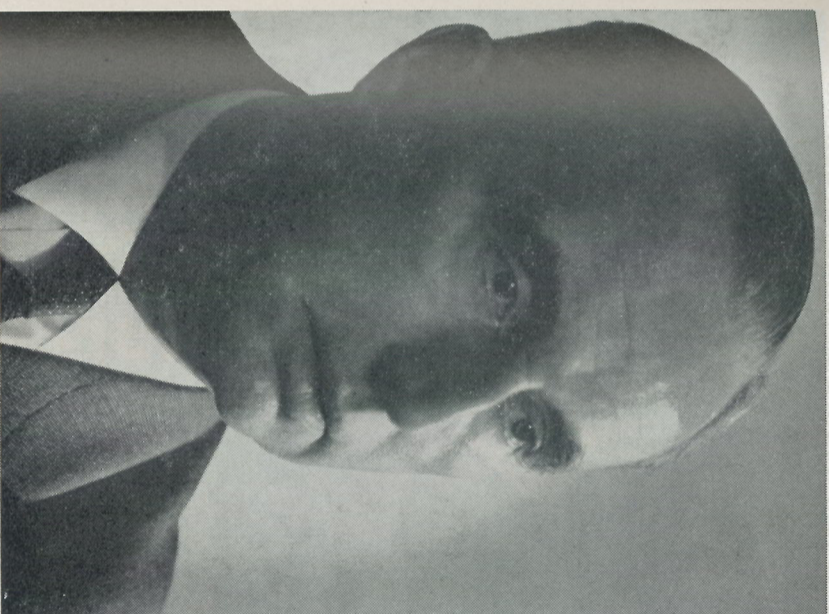
- J. T. van Leeuwen, onderdirecteur
- E. van Seventer, onderdirecteur
- A. Slotboom, procuratiehouder.

Met ingang van 1 januari 1966 is benoemd tot
adjunct-directeur van Chemische Fabriek Indola
Cosmetics N.V. de heer

- Ir. R. Komáromi,
hoofd researchlaboratorium.

*Nog meer dan normaal schijnt deze bijzeldde atzetting een
barrière te vormen tussen ons en de zomerse genuegten van
volksuinen in de buurt van Haarlem, voor ons door de heer
H. Tromp gefotografieerd.*

De heer
L. C. M. J. GUSSENHOVEN
jubileert

De heer L. C. M. J. Gussenhoven, vice-voorzitter van de Raad van Bestuur van Indoheem N.V., trad op 1 februari 1941 in dienst van Van der Heem N.V. als commercieel onderdirecteur. 1 Februari a.s. zal de heer Gussenhoven in een kwart eeuw 24 jaar Van der Heem N.V. hebben gedient en 1 jaar Indoheem N.V.

Na een middelbare technische opleiding werkte de heer Gussenhoven jarenlang bij een internationale automobielmaatschappij, waarin hij naast de technische opleiding speciaal was belast met de leiding van de verkoop.

Op ruim 30-jarige leeftijd volgde de benoeming tot commercieel onderdirecteur bij Van der Heem, het bedrijf waaraan de heer Gussenhoven de komende 25 jaar zijn krachten zou geven en waarin hij zijn carrière zou opbouwen. De heer Gussenhoven werd in 1946 benoemd tot directeur van het Verkoopkantoor Van der Heem N.V., de exportorganisatie van Van der Heem. Op 15 februari 1957 volgde de benoeming van de aanstaande jubilaris tot directeur van Van der Heem N.V., welke functie de heer Gussenhoven bekleedde tot 5 januari 1965, op welke datum officieel de fusie tot stand kwam tussen Indola N.V. en Van der Heem N.V.; Indoheem N.V. ontstond en de heer Gussenhoven werd eerste vice-voorzitter van de uit vijf leden bestaande Raad van Bestuur.

Door de aard van zijn werkzaamheden in het commerciële vlak is een belangrijk deel van zijn activiteiten meer naar buiten gericht dan naar binnen. Daardoor is de heer Gussenhoven niet de directeur die iedereen kent en dagelijks ziet. De wat kleinere groep medewerkers die wel regelmatig contact hebben met de jubilaris, hebben deze leren kennen als een almabel mens met gevoel voor humor en groot inzicht in zijn vak.

Naast zijn bestuursfunctie bij Indoheem N.V. bekleedt de heer Gussenhoven nog de volgende functies: commissaris van een aantal dochtermaatschappijen; commissaris van de N.V. Internationale Automobielmij; commissaris van R. S. Stokvis & Zonen N.V.; commissaris van de N.V. Verenigde Stofzuigerfabrieken; lid van het dagelijks en algemeen bestuur van de Technische School voor Voorburg en omstreken; lid van de Commissie Toezicht Middelbaar Onderwijs van de Gemeente Voorburg; lid van de Haagse Kring van Werkgevers; lid van de Commissie Public Relations F.M.E.; lid van de Commissie voor Speciale Giften van het Nederlandsche Roode Kruis; president van de Lions Club Voorburg; bestuurslid van het Centraal Bureau tot bescherming van de Radiohandel; lid van de Stichting voor Bemiddeling en Advies ten behoeve van Bedrijfsregelingen (B.E.M.A.); beschermheer van de Voorburgse Harmoniekapel „Forum Hadriani“.

Jubileumviering

De viering van het jubileum zal plaatsvinden op 10 en 11 februari a.s. Op 10 februari zal er een receptie zijn voor relaties in Hotel „Wittebrug“; op 11 februari zal de huidigeing door vertegenwoordigers van het personeel plaatsvinden in de grote zaal van het Ontspanningsgebouw van Van der Heem. Na afloop van deze huidigeing krijgen allen die de heer Gussenhoven willen gelukwensen hier toe de gelegenheid. De regelingen dienaangaande zullen nader op de mededelingenborden worden bekendgemaakt.

In het februari-nummer van ons blad hopen wij nader op de viering van het 25-jarig jubileum van de heer Gussenhoven terug te komen.

Reeds nu willen wij de heer Gussenhoven onze gelukwensen aanbieden en de wens uitspreken dat hij nog vele jaren zijn krachten aan onze bedrijven zal kunnen geven.

C. Schrevel

65-jarige begint een nieuwe toekomst

Maandagmiddag 20 december jongstleden stelde de heer Drs. A. Th. Bogardt, burgemeester van Rijswijk, officieel het herbouwde gedeelte in gebruik van het bedrijfspand van de Pharmaceutisch-Chemische Fabriek v/h E. M. Braskamp. Hij deed dit door in het laboratorium een doek met „water” te besprenkelen, waarna de nationale driekleur bleek te ontstaan.

Het gereedkomen van deze verbouwing viel ongeveer samen met het 65-jarig bestaan van deze onderneming alsmede met de herdenking van het feit dat zij 50 jaar geleden van Den Haag naar Rijswijk werd overgeplaatst.

De begroefingspraak werd gehouden door de directeur, de heer H. E. Braskamp, die wijlen zijn vader, E. M. Braskamp, memorieerde: de man die een florerende onderneming vestigde én tot wasdom bracht. „Allen wie EMB na aan het hart ligt hebben reden met grote waardering aan hem terug te denken”.

Hierna werd het woord gevoerd door de heer H. Kohn, voorzitter van de Raad van Bestuur van Indohoem N.V. In zijn toespraak gaf de heer Kohn een schets van het ontstaan en de groei van de jubilerende onderneming. Een onderneming „die nú de pensioengerichtigde leeftijd heeft bereikt maar aan niets minder denkt dan aan rusten op verworven lauweren”.

De heer Bogardt ging bij zijn openingstoespraak vooral in op de economische waarde van het bedrijf en de prettige werking die het personeel wordt bezorgd. „Dat dit laatste bij Braskamp het geval is, bewijst het bijzonder geringe personeels-

Op de foto v.l.n.r. de heren W. H. Braskamp, lid van de Raad van Bestuur Indohoem N.V.; H. E. Braskamp, directeur EMB; H. Steenbruggen, chef van het farmaceutisch laboratorium; H. Kohn, voorzitter van de Raad van Bestuur Indohoem N.V.; mevrouw H. Schippers-Braskamp, directrice EMB; Drs. A. Th. Bogardt, burgemeester van Rijswijk.

verloop en het hoge percentage aan werknemers dat hun 25-, 30- en zelfs 40-jarig jubileum in dit bedrijf pleegt te vieren”.

Na de officiële opening werden de aanwezigen door het bedrijf rondgeleid. Ondanks het feit dat deze mijlpaal al weer enkele weken geleden werd gepasseerd willen wij aan de officiële gelukwensen graag onze collegiale felicitatie toevoegen.

TELEVISIE KENT GEEN GRENZEN

We hangen onderuit in onze stoel, de pantoffels verborgen de knol in onze sok en onze stroddas op maagniveau compleet ons gemak.

Bedrijvige rokken scharrelen om ons heen en schenken geurige vocht.

Voor ons flinkt een lichttillend beeld waar we matig geïnteresseerd naar kijken. Hongerroedem, vernimkingen, elkaar omhelzende mannen trachten in zwart en wit onze gedachtenwereld binnen te dringen. Juichende mensenmassa's en een plat-geslagen vertekende cirkel laten onze ogen naar links en rechts schieten.

Een vol Perron, hokkende mensen. Een gepet hoofd verschuift een wijzer en verhangt een bordje.

Duizenden harteklopjes vertikken de minuten. Gale lichten komen naderbij.

Gedrang, open portieren, spraakwertringen en minnekozen, een extra trein stikt gulzig mensenvlees. Wanneer de kaken willen sluiten, verspert kartonnen voedsel gewrongen tanden. Een lastdier wacht tevergeefs op last en lust. Dan schiet grootbeeld binnen nauwe ruimten, mannen als kloeken pers binnen. Vol-tages schieten in stromen, een leger hun-ketenden vliegt bevestigd over de grenzen.

Zon en armoede is hun onthaal.

Verbaasde trotse kijkers glinsteren in zwart en wit boven gekleurde wangen, één TV brengt rijkdom, maakt leegten niet zo grauwl. Dan stampen weer machines en ritmisch klinkt het rauw: Vader, manlief, kom weer gauw!

Geld rinkelt, men komt, men gaat, de kalender verschuift van dag tot dag.

Ook bij de Ideeënbus: PRIJZENSLAG

POTKERNEN

Tussen de grote beloningen springt de beloning van de heer J. W. Jungmann van de afdeling Voormontage Telco Den Haag wel niet zo naar voren, maar zij is toch groot genoeg om de nodige aandacht te krijgen. Immers f 200,— is nog altijd een bedrag dat je niet elke dag in handen krijgt.

Het heeft wel enige moeite gekost om de beloning van het idee goedgekeurd te krijgen. De inzender wilde aantonen dat potkernen van 18 mm, die ontworpen waren als zelfremmende kernen, toch geborgd dienen te worden. Door een misverstand onderzocht men andere kernen dan de heer J. W. Jungmann bedoeld had, zodat hij op zijn idee aanvankelijk een negatieve uitslag kreeg. Nogmaals maakte de heer Jungmann zijn idee aanhangig en dit keer met meer succes. Van daar dat de f 200,— dubbel en dwars verdiend zijn.

J. S.

J. W. JUNGMANN

Grootste beloning in 1965

„Ik was wel overdonderd; wie verwacht nu zo iets?“, vertelt ons de heer W. H. Weber op dinsdag 21 december als hij net uit handen van de heer A. Smit, directeur Inkoop, f 865,— heeft ontvangen als beloning voor zijn idee.

De heer Weber, medewerker op de afdeling Inkoop, is sinds twee jaar bij Van der Heem werkzaam.

„Misschien juist omdat ik een leek ben viel het mij op dat condensatoren, waarvoor ik een nieuwe bestelling kreeg, wat eigenschappen betreft zo goed als hetzelfde waren als een nog in voorraad zijnde partij waarvoor geen directe bestemming was. Ik ging mijn licht eens opsteken op de Televisiemontage en kwam daar al gauw tot de ontdekking dat wij de in voorraad zijnde condensatoren konden gebruiken. Ik zette mijn idee op een velletje papier en stuurde het in. Misschien dat er een boekje van of enkele tientjes als beloning uit de bus zouden komen, dacht ik. Dat het zo uitpakte had ik echt niet verwacht. Zelfs toen de heer Smit mij bij zich liet komen, had ik nog geen flauw vermoeden wat mij boven het hoofd hing. Een groot deel van de f 865,— zal wel op de bank terecht komen.”

Al met al behaalde de heer Weber door zijn enthousiasme de hoogste beloning, die er in 1965 in de Van der Heem-vestigingen is toegekend. Een compliment hiervoor is wel op zijn plaats.

J. S.

141+141 = 170

Bij Van der Heem Den Haag is baas M. Rog van de afdeling Draaierij op het idee gekomen, dat dit wonderlijke rekenommetje tot gevolg had.

Een krukas van de Solex-motor op 3 micrometer (0,003 mm) nauwkeurig over een breedte van 45 mm slijpen, was een normale bewerking. Een krukas op 3 micrometer nauwkeurig over een breedte van 90 mm slijpen stelde tot nu toe onmogelijke eisen aan machine en slijper.

De heer Rog bewees, gestuurd door langdurige proefnemingen, dat dit mogelijk was en bracht twee bewerkingen terug tot een. Het resultaat was een beloning van f 115,—. Een beloning die des te meer perspectief krijgt, wanneer wij ons realiseren dat de Ideeëncommissie bij de vaststelling van het beloningsbedrag rekening heeft moeten houden met de functie van de heer Rog.

W. H. WEBER

J. W. LANGERAK

Vele kleine spoeltjes maken een grote beloning

Eenvoud is het kenmerk van het ware! Dat bleek maar weer eens duidelijk toen de heer J. W. Langerak van de Spoeliefabriecage Van der Heem Den Haag een methode zocht en vond voor het op eenvoudiger wijze impregneren van spoelen voor de EZB-apparatuur. Hoewel de EZB geen massaproduct is, bleek het aantal benodigde spoeltjes toch wel zo groot dat de ietwat verbaasde heer Langerak maandag 20 december uit handen van de heer N. W. Lagendijk, bedrijfsleider fabriek Maanweg, f 650,— kreeg.

Waaruit bestaat de gehonoreerde inspiratie? De ideeënrunder stelde voor om de minuscule spoeltjes alvorens ze in de was te impregneren, eerst op assen te schuiven en ze dan tegen elkaar te klemmen door middel van vleugelmoeren. Hierdoor wordt het indringen van de was in de spoeltjes tijdens het impregneren voorkomen, zodat het schoonmaken daarna veel eenvoudiger en vaak zelfs overbodig is geworden. Een enorme tijdsparing, alsmede een aanzienlijke productieverhoging verklaren de hoge beloning. Een waarlijk klinkend slot van het atgelopen kalenderjaar, waarmee wij ook de heer Langerak van harte feliciteren.

J. S.

Op pagina 12 publiceren wij nog meer beloningen van ideeën.

NIEUWS VAN DE BEDRIJVEN

EMI

Excursie naar Pegus - centrale

Ruim 40 EMI-medewerkers waren op een avond in november present in de grote ontvangshal van de nieuwe PEGUS-Centrale „Lage Weide“ voor het bezichtigen van een moderne elektrificatiecentrale. Nu is dit geen eenvoudige zaak, maar gelukkig werd vooral in de gezellige koffiekamer een deskundige uitleg gegeven.

1000 ton kolen per etmaal

Allereerst besprak de heer Slotboom het werktuigkundige gedeelte, van de toevoer van kolen (1000 ton per etmaal) en water (de Centrale houdt daartoe met het afgevoerde nog warme koelwater de beide aangrenzende insteekhavens en een gedeelte van het Amsterdam-Rijnkanaal vrij) tot aan de machtige generatoren. De stoom van de turbines wordt voor elk van de twee generatoren geleverd door een tweetal waterpijpketels, waarin poederkool wordt verstoekt. De steenkool wordt daarvoor in het bedrijf gebroken en vermalen. De ketels hebben geen rooster, aangezien men de verbrandingstemperatuur zodanig heeft gekozen (1500°—1700° C) dat vloeibare asfalt mogelijk is. Het residu wordt in een waterbad gegranuleerd en als zodanig verkocht.

De verbrandingsgassen worden naar de 105 m hoge schoorsteen geleid via elektrofilters, waarin met een gelijkstroomspanning van 40.000 Volt de vliegas wordt geïoniseerd en daarna teruggevoerd naar de ketels. De geproduceerde stoom (circa 100 ton per uur per ketel bij een druk van 145 à 148 atm.) wordt bij elk generatortcomplex eerst naar de hogedrukturbine geleid. Na herverhitting komt de stoom achtereenvolgens in de middeldruk- en de laagdrukturbine. Deze drie turbines liggen in één lijn met de erdoor aangedreven generator. De generatoren zelf, evenals de lageringen van turbinedelen, worden gekoeld met waterstofgas, waardoor het vermogen aanzienlijk kon worden opgevoerd en een totaal rendement van 36% kan worden bereikt. (In de oude centrale „Merwedekanaal“ is dit maximaal 26%!).

75.000.000 Watt

Na een korte pauze werd vervolgens door de heer Visser een bijzonder interessante uiteenzetting gegeven over het elektrische gedeelte van de Centrale. De generatoren zijn verschillend van fabrikaat: Generator I is door AEG geleverd; Generator II door Oerlikon. Per generator kan maximaal 75 MVA worden opgewekt bij een spanning van 10.600 Volt (regelbaar tussen 10.300 en 11.600 V); naar rato van het energieverbruik kan de produktie van de generatoren worden geregeld door middel van

de stoomtoevoer naar de turbine. De opgewekte spanning wordt vervolgens met 75 — MVA — transformatoren verhoogd tot 50 kV en als zodanig naar de oude Centrale Merwedekanaal getransporteerd ter verdere distributie (in diverse vermenigvuldigingen).

De PEGUS heeft drie klanten: het GEVU (de stad Utrecht), de PUEM (de provincie Utrecht) en de Nederlandse Spoorwegen. Natuurlijk is de PEGUS ook aangesloten op het internationale koppelnet (waarover het bureau SEP te Arnhem de controle heeft). Zo is het bij voorbeeld mogelijk dat de PEGUS niet alleen zorgt voor de televisiezenders in IJsselstein, maar er ook aan kan meewerken, dat in Zwitserland de treinen rijden! Uitvoerig deed de heer Visser uit de doeken, hoe niet alleen ten behoeve van diverse afdelingen in het bedrijf (zoals pompen, verbrandingsluchtverhitters, ventilatoren, enz.) een groot aantal uiteenlopende spanningen wordt gebruikt, maar ook een uitgebreid schakelprogramma het in-, uit- en overschakelen van talloze reserve-machines in elke fase van het produktie-proces mogelijk maakt. Daardoor is men gewaapend tegen vrijwel elke denkbare storing.

Rondgang

De rondgang door het bedrijf moest helaas worden verkort met het oog op de tijd, maar toch kregen wij een goed overzicht van de indrukwekkende installaties. Wij stonden bij de reusachtige generatoren met hun gierende turbines, bezochten de schakelruimten, waar enorme spanningen en vermogens ons via talloze meters toegrijsden. Ook konden wij behoedzaam in de vuurzee van een oven kijken, maar zagen ook hoe de technici over een TV-circuit beschikken, om permanent het inwendige van de ketels en speciaal de mogelijke vorming van stakken te kunnen observeren.

Na een welgemeend dankwoord van de heer Schmitz verlieten wij te ruim half elf onze gastheren, niet alleen verrijkt met vele indrukken over deze enorme energieleverancier van stad en land, maar ook vervuld van dank aan onze mensen van de EMI-brandweer, die het initiatief tot deze leerzame excursie namen!

VAN DER HEEM

Uitreiking erepenning

In het Ontvangstcentrum bij Van der Heem Den Haag kregen 31 personen vrijdagmiddag 10 december uit handen van Ir. H. Borletts, directeur, de erepenning van de Nederlandse Maatschappij voor Nijverheid en Handel uitgereikt vanwege hun 25-jarig dienstverband.

In tegenstelling tot vorige uitreikingen droeg deze bijeenkomst het stempel van bestoelendheid. De jubilarissen werden toegesproken door de heer K. J. van Duren, directeur Personeelszaken, waarna de heer Borletts met enkele voorbeelden duidelijk maakte dat een goede personeelsvoorzorg alsmede een vertrouwen in eigen capaciteiten en een trots zijn op eigen producten noodzakelijke voorwaarden zijn om een onderneming gezond en groeiend te houden. Op zijn eigen wijze sloot de heer G. van Vliet, directeur Administratie, op dit aspect van een bedrijf aan en wist de toehoorders te boeien door een fittend historisch overzicht te geven dat terugging tot de stichters van het Van der Heem bedrijf.

Mede om allen nog eens een duidelijk overzicht te geven van die produkten, die door ons concern worden gemaakt, werd na het officiële gedeelte van het programma onder genot van een drankje een bezoek gebracht aan de showroom.

J. S.

ENNAF

Politie in Gent krijgt Solex

Gent is de eerste stad in België die het initiatief genomen heeft om voor bepaalde afdelingen van haar politiediensten de fiets te vervangen door een Solex-bromfiets. De Vlaamse dagbladen schreven: Men gaf de voorkeur aan de Solex-bromfiets dank zij de lage aankooprij, de zeer minime onderhoudskosten en verbruik, de bedrijfszekerheid en de uiterst eenvoudige bediening.

Orde van Oranje Nassau

Bij gelegenheid van het 40-jarig jubileum van de heer J. Panhuis werd op de kamer van Ir. J. Keuning, directeur Van der Heem N.V., Utrecht, de eremedaille in zilver verbonden aan de Orde van Oranje Nassau aan de jubilaris uitgereikt.

Jhr. J. E. W. Twiss Quarles van Ufford, chef van het Kabinet van de Utrechtse

T. Braun

burgemeester, sprak hierbij lovende woorden. Hierna werd een receptie gegeven in de kantine van de Zeelantlaan, waarbij de heer Panhuis mooie geschenken werden overhandigd.

Afscheid van Spanse medewerker

Midden oktober 1964 beide de portier Absbederlijk Van der Heem Utrecht naar Personeelszaken, dat er een Spaanse sollicitant in de loge zat. De heer Van Bokhorst keek verrast op toen de donkere Spanjaard zich voorstelde in zeer redelijk heer Figueroa Guardia.

Ruim een jaar later zat deze man op dezelfde plaats om afscheid van ons te nemen. Voor ons reden om eens na te gaan hoe Figueroa zich heeft ontplooid bij Van der Heem N.V.

Hij kwam in mei 1962 naar Holland en werkte in een melkfabriek en bij Van Gend en Loos. Tussentijds ging hij met vakantie naar Spanje om daar de vrouw van zijn hart te trouwen en mee te brengen naar Holland. Zijn vrouw, Maria, kwam onmiddellijk naar onze fabriek; Figueroa kwam pas later onze Metaal-waaren als draaier versterken. Bij zijn vertrek stond hij aan de Hartex, een machine die assen van ongelijke dikte slijpt met een nauwkeurigheid van 6/1000 mm, waarmee is aangegeven hoeveel Figueroa in korte tijd heeft geleerd.

Bovendien konden wij met zijn hulp veel taalmoeilijkheden met onze Spaanse medewerkers oplossen, waardoor de verstandhouding nog werd verbeterd.

Belangrijk is de wijze waarop Figueroa dit alles heeft gedaan. Hoge plichtspret, trachting, snel van begrip, technische feeling, collegialiteit, eigenschappen die hem een waardig representant van onze „Spaanse groep“ deden zijn.

Figueroa heeft bij zijn vertrek ervaren hoe dit alles werd gewaardeerd en hoe zijn vertrek werd betreurd.

Oecumenische Kerstviering

Op initiatief van het R.K. Bedrijfspastoraat en het Protestantse Comité Industrie en Evangelie is 22 december 1965 bij Van der Heem Den Haag een oecumenische kerstviering gehouden.

De avond werd officieel geopend door de heer L. C. Gussenhoven, vice-voorzitter van de Raad van Bestuur van Indohoeem N.V. Sprekers waren Pater Mr. L. Henning en Dr. L. Schuurman, gereformeerd predikant te Voorburg. De muzikale omlijsting werd verzorgd door het Van der Heem Mannenkoor met solistische medewerking van mejuffrouw Willy Grootenboers.

Na afloop dronken de bezoekers — slechts een gering aantal — gezamenlijk koffie.

Nieuw pand TD Groningen

Donderdag 6 januari jongstleden werd aan het Hoornsediep 127 in Groningen door de Technische Dienst van Van der Heem N.V. een nieuw pand betrokken ter vervanging van het te klein geworden gebouw aan de Vechstraat 78.

Door ingebruikneming van dit modern ingerichte, goed geïsoleerde en ruime pand (oppervlakte ca. 500 m², met uitgebreidingsmogelijkheid), kunnen de service-faciliteiten voor ERES-producten in het district Groningen (+ Drenthe) nog verder uitgebreid worden. Ook de technische staf kon worden versterkt.

De opening werd, in intieme sfeer, verricht door de heer L. C. Gussenhoven — vice-voorzitter van de raad van bestuur van INDHOEEM N.V. — die het personeel onder meer bedankte, voor de verhuizing „met eigen krachten“.

Verder waren aanwezig de heer A. H. Busquet, directeur van Van der Heem N.V., en de heer Ten Haaf, directeur van R. S. Stokvis en Zonen N.V., kantoor Groningen, die de heer D. van der Klei, chef Technische Dienst Groningen, een persoonlijk geschenk overhandigde voor zijn vele verdiensten.

Er werd koffie geserveerd volgens oud Gronings gebruik: in originele oude koffiekannen, op spiritusbranders, met kandij in de koppen en Groninger koek.

INDOLA

25 jaar vertegenwoordiger

Tijdens de jaarlijkse grote vergadering van Indola-vertegenwoordigers, welke werd gehouden op 3 januari in de International Corner van het Restaurant Hoornwijk te Rijswijk, heeft de directie en de complete buitenstat van Indola afscheid genomen van een sympathieke collega, de heer D. van Eenige, bij vele klanten en collega's beter bekend als „Ome Dick“.

Behalve dat „Ome Dick“ van Eenige van een welverdiende rust en pensioen gaat genieten, sloot hij hiermede tevens een 25-jarige dienstperiode bij Indola als vertegenwoordiger af.

De heer L. F. Verheijft overhandigde hem bij deze gelegenheid daarvoor de gouden Indola-speld met bijbehorende oorkonde als blijk van grote erkentelijkheid voor zijn zeer actieve deelneming aan de groei van Indola.

Heer G. van der Schaaf jubilaris

Op 24 februari 1966 is het precies 25 jaar geleden dat de heer G. van der Schaaf zijn intrede deed in de Gereedschapmakerij. Hoewel Van der Schaaf als stempelmaker in dienst kwam heeft hij nooit de gelegenheid gehad dit vak te beoefenen, want al enkele maanden later werd tot hem het verzoek gericht om tijdelijk op de net vrijgekomen Wandelner-freesmachine het freeswerk voor de Gereedschapmakerij te verzorgen.

Dat niets permanentier kan zijn dan een tijdelijke maatregel blijkt hier. 25 Jaar later vinden wij hem nog in de groep frezen — eenvoudig niet weg te denken.

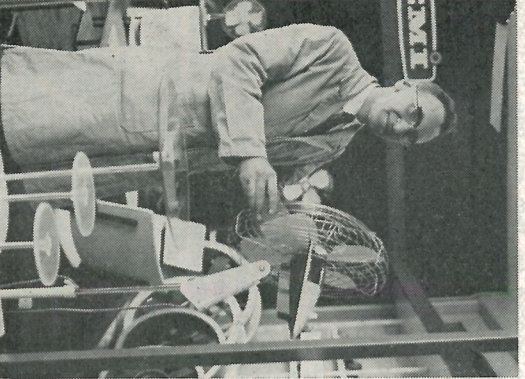
Met het groter worden van de groep werd Van der Schaaf eerst voorman en later baas. In deze positie heeft hij naast de B.S. zeer verdienstelijk werk verricht bij de opleiding van jonge frezers.

Wegens het bereiken van de 65-jarige leeftijd op 6 december 1965 werd de heer Van der Schaaf op 31 december j.l. eervol ontslag verleend.

Het doet ons allen, en bijzonder mij, een groot genoegen dat door een opnieuw tijdelijke indienststelling als adviseur de heer Van der Schaaf toch nog in de gelegenheid is zijn 25-jarig jubileum bij Van der Heem te kunnen vieren.

Van der Schaaf, het verheugt mij u en uw familie namens de Gereedschapmakerij en de Bedrijfsschool nu vast een prettige feestdag toe te wensen; het zal u op deze gedenkwaardige dag aan de nodige belangstelling zeker niet ontbreken.

Afdeling Gereedschapmakerij,
A. F. Messing

De heer F. J. Kuiljenburg, werkzaam bij de afdeling Ontwikkeling van de EMI in Utrecht, is 4 februari a.s. 12½ jaar daar werkzaam.

De heren van der Harst (links) en van der Schaaf (rechts)

J. van der Harst in het zilver

Beste Van der Harst,

Van de tot de afdeling Spoelenfabricage Van der Heem Den Haag behorende personeelsleden ben jij de eerste die 3 februari a.s. het 25-jarig dienstverband gaat vieren.

Vanaf het begin dat je als jongeman bij ons kwam (echter weer niet zo jong dat je ook je 50-jarig dienstverband kunt vieren), ben je steeds onze afdeling trouw gebleven. Begonnen als wikkelaar, daarna als controleur en instructeur ben je nu in de functie van baas werkzaam en ken jij het klappen van de produktiezwiep. Dat die zwiep dan weleens rare kronkels maakt en het niet meevalt om aan die kronkels te voldoen is bekend. Het typische is dat je ondanks gesputter en „dat kan niet“ er met je mensen toch voor zorgt dat het gevraagde aanwezig is.

Daarom dank hiervoor Van der Harst; nog vele jaren en samen met je vrouw wens ik je een zeer prettige dag toe.

J. J. van Geert

Mejuffrouw E. P. J. Pieters 25 jaar bij Van der Heem

Beste Bep,

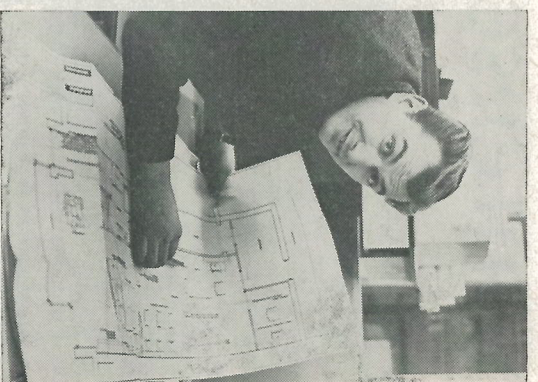
Voor zover ik heb kunnen nagaan, hebben jouw werkzaamheden altijd op de wikkeldienst plaatsgevonden. Velen zullen nu zeggen: „is zij al 25 jaar hier?“. Dat is waarschijnlijk het gevolg van je grote bescheidenheid. Dat is ook merkbaar in je werk; je gaat altijd rustig je gang en wij kunnen op je rekenen. Als je voor de zoveelste maal weer eens een andere spoel moest wikkelen, heb ik je ook nooit horen mopperen. Dit, Bep, sient het beste jouw persoonlijkheid.

Ik hoop dat wij nog vele jaren van jouw diensten mogen profiteren en wens je een zeer prettige dag toe op 17 februari a.s.

J. J. van Geert

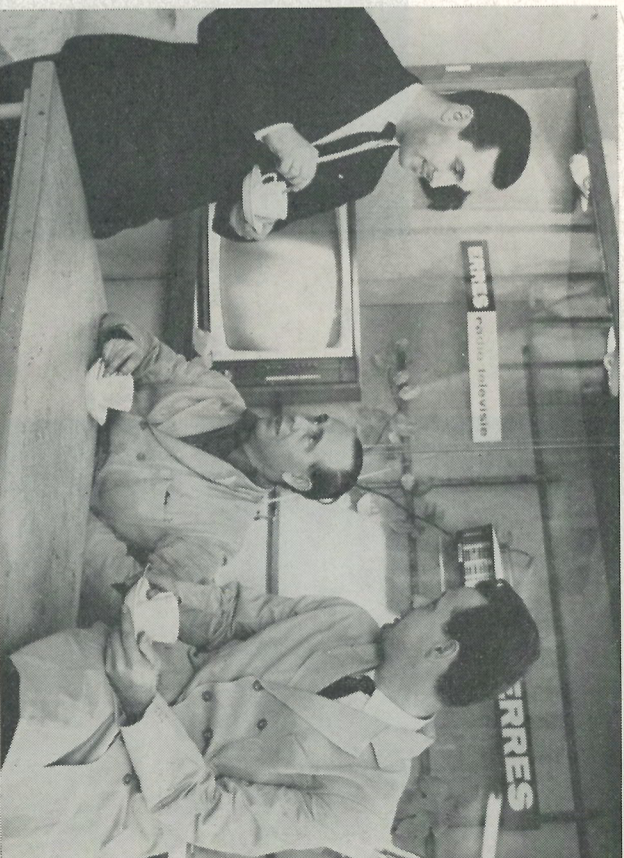

De heer D. Huisman, werkzaam bij de VOKAP N.V. in Den Haag, zal 1 februari a.s. 12½ jaar in dienst zijn.

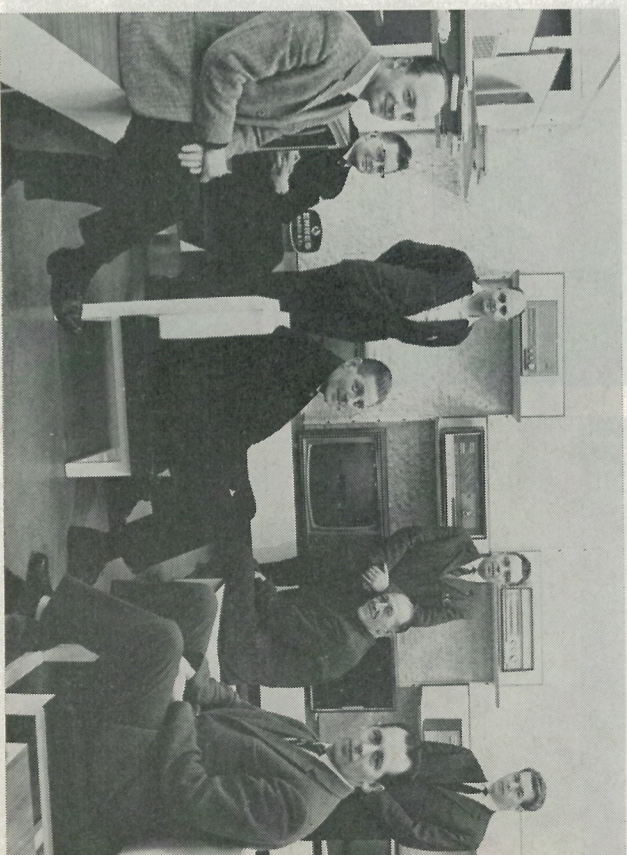

De jubilarissen van de Industriële Onderneming W. H. Braskamp (IOB) rond de wereldbol. V.l.n.r.: de heren C. Pijl (jubileumdatum 1-2-1966), M. H. M. van Uden (jubileumdatum 4-2-1966) en D. C. Guiley (jubileumdatum 3-2-1966). Zij zijn straks 12½ jaar in dienst.

Bij Van der Heem Utrecht scharden zich rond de koffie, drie jubilarissen die in februari 12½ jaar in dienst zullen zijn. Het zijn v.l.n.r. de heren H. G. de Witth, Arbeidstechnisch Bureau (jubileumdatum 17-2-1966), A. Verneulen, Montage Abstederlijk (jubileumdatum 28-2-1966) en J. Everaars, Gereedschapmakerij (jubileumdatum 17-2-1966).

In de showroom bij Van der Heem Den Haag werd deze foto genomen van de jubilarissen die de komende maand 12½ jaar bij ons werkzaam zullen zijn. U ziet zittend v.l.n.r. de heren G. H. Wichers, TV-Montage (jubileumdatum 17-2-1966), Th. A. Oosterlaken, Mechanische Afdeling Telco (jubileumdatum 28-2-1966), M. S. Grouwstra, Onderhoudsdienst (jubileumdatum 28-2-1966), A. J. Eysackers, Postkamer (jubileumdatum 10-2-1966) en J. Hatzmann, Werkplaats EHT (jubileumdatum 3-2-1966); staand: de heren P. J. van Veen, Mechanische Afdeling Telco (jubileumdatum 24-2-1966), J. W. Lots, Inkoop (jubileumdatum 17-2-1966) en J. C. Bes, Spoelenfabricage (jubileumdatum 10-2-1966).

Winterse tafereelen

In ons novembernummer verzochten wij u uw vergeten winterfoto's aan ons op te sturen, zodat wij ze aan de vergeetelheid konden ontrukken. In totaal ontvingen wij van 7 collega's 22 foto's. Geen daverend resultaat zult u zeggen, maar voor ons was het voldoende materiaal om er deze twee pagina's mee te vullen en u een echte Hollandse winter in herinnering te roepen (met één slipperje over de grens).

In onze aankondiging vertelden wij u al, dat wij meer de nadruk op foto zouden leggen dan op wedstrijd. Vergeef ons, dus wanneer wij geen officiële uitslag publiceren. De geplaatste foto's vonden wij gewoon mooie, gezellige of leuke foto's of kiekjes. De gedeeltelijk wél, gedeeltelijk niet deskundige jury (dames en heren: onze hartelijke dank!) die wij een keuze lieten maken, was het dan ook gedeeltelijk wél, gedeeltelijk niet met ons eens. Welk gedeelte zullen wij hier in het midden laten.

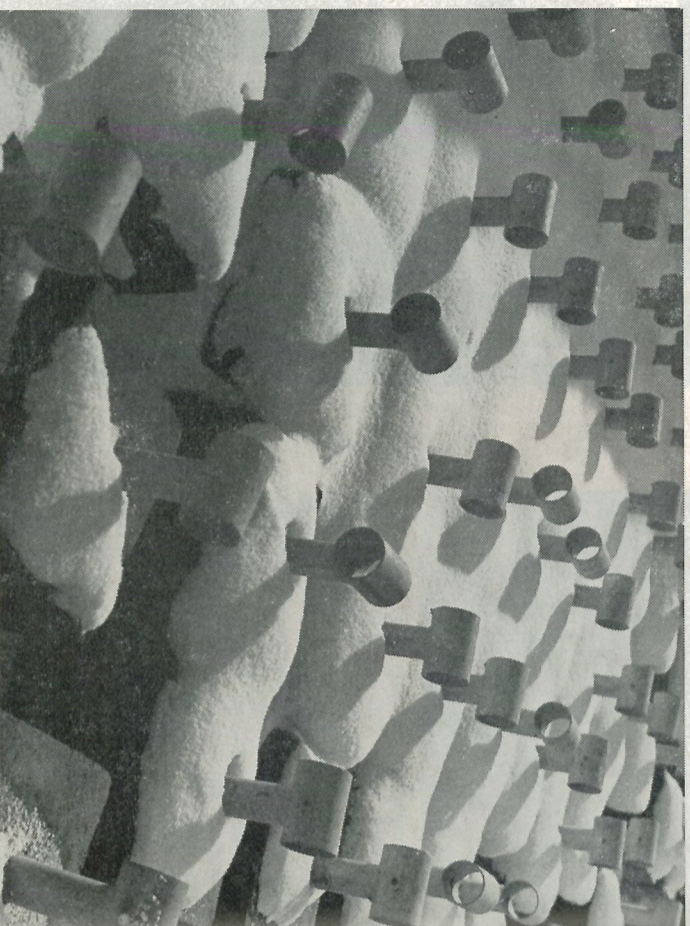
De foto's werden ingezonden door: Mevrouw R. C. Hartsuiker, mevrouw H. C. M. Weerman, de heren J. Jobse, J. M. J. H. Smuiders, H. Tromp jr., C. G. Wouters en A. Vuyk. Alle inzenders: onze hartelijke dank!

..... en als gebiologeerd staarde zij in mijn richting. Door de kaarsverlichting, die over haar gezicht speelde, hadden haar ogen een open boek voor mij moeten zijn, maar het staren maakte ze leeg en koel.....

..... zodat zelfs de kale zwarte boomstammen iets van het hun omringende wit in zich schenen op te nemen. Hier en daar waren wat sleesporen in de overigens ongerepte sneeuw zichtbaar.....

..... met een royale reuzenhand was de sneeuw als poedersuiker over de opgestlagen heksenruin verdeeld. De laagstaande zon gaf ze elk een eigen schaduw. Als een troep soldaten, vijf minuten vóór het appél, stonden ze daar.....

..... als in een fantastisch decor leek alles op zijn plaats gezet. Was het vreemd, dat mijn gedachten als vanzelf uitgingen naar het onvergetelijke spel van Felix Timmermans: „Waar de ster bleef stille staan?“ Alleen Suskewiet en.....

..... alsof al die sneeuw hem niet aanging stond hij daar. „Kom maar op“ scheen hij tegen de winter te zeggen. Maar hij kon dan ook bogen op een jarenlange ervaring, terwijl wij nog wat onwennig in het ons vreemde landschap rondwandelden.....

..... „Waarom doe je dat nou?“ schenen zijn oogjes te vragen. „Je weet toch, dat ik hem zo graag uit wil blazen, en dat mag helemaal niet van jou!.....“

..... Oog voor het landschap had ik nauwelijks. Mijn sigaar was al lang uitgegaan. Ik had maar één zorg: Mijn trouwe Solex langs die plefles te sturen, waar het voor hem niet helemaal onmogelijk was om zijn plicht te doen.

Geboren

Van der Heem Den Haag: Julien Gilsbrecht Wilko, zoon van J. de Jong, Technische Dienst Leeuwarden, d.d. 19-11-1965; Chistian Etienne, zoon van J. J. M. Egberts, Voorcalculatie, d.d. 27-11-1965; Erik, zoon van C. v. d. Vos-Binnendijk, Ontspanningsgebouw, d.d. 1-12-1965; Joan, dochter van C. Verweij, Laboratorium VHF-Telecommunicatie, d.d. 2-12-1965; Ariana, dochter van P. J. Berkouwer, Technische Dienst Den Haag, d.d. 18-12-1965; Liesbeth, dochter van K. Jansen, Kantoorinrichting, d.d. 29-12-1965.

Van der Heem Utrecht: Jacqueline M. L., dochter van L. H. Vesters, Metawa Abstederdijk, d.d. 25-11-1965; Jürgen, zoon van W. Hansen, Fabriek Bloemstraat, d.d. 9-12-1965; Erik, zoon van G. A. Knoppers, Montage Abstederdijk, d.d. 20-12-1965; Yvonne Ingrid, dochter van P. Soultsa, Fabriek Bloemstraat, d.d. 25-12-1965.

Van der Heem Sneek: Klaas Jacob, zoon van J. Akkermans, Afregelen/Controle, d.d. 31-12-1965; Louise Maria, dochter van L. C. Rijff, Radiobouw, d.d. 3-1-1966; Frances, dochter van K. Visser, Wikkelafdeling, d.d. 4-1-1966.

Gehuwd

EM/1: J. Moreno Rodriguez met mejuffrouw W. J. G. van Maurik, d.d. 7-12-1965; J. J. Bauman met mejuffrouw G. van Es, d.d. 10-12-1965.

Van der Heem Den Haag: V. P. Jeandor, Mechanische Afdeling Telco, met mejuffrouw H. C. Laves, d.d. 7-12-1965; J. H. Calmes, Mechanische Afdeling Telco, met mejuffrouw A. A. Morel, d.d. 24-12-1965.

Van der Heem Sneek: G. D. Vis, Gereedschapmakerij, met mejuffrouw N. Lamens, d.d. 16-12-1965; mejuffrouw G. Dijkstra, Productiebureau, met de heer N. Dijkstra, d.d. 10-12-1965; D. de Haan, Gereedschapmakerij, met mejuffrouw T. Herder, d.d. 17-12-1965; mejuffrouw J. H. Nijhuis, Wikkelafdeling, met de heer R. Hagenstein, d.d. 22-12-1965; A. Huisman, Afregelen/controle, met mejuffrouw J. J. Faber, d.d. 23-12-1965.

Bedankt

Buitengewoon blij waren uw collega's, die wij hieronder met namen noemen, met de door u betoonde belangstelling, al dan niet vergezeld van goede gaven (o.a. kerstpakketten), bij ziekte en huwelijk of ter gelegenheid van de feestdagen in dezeember.

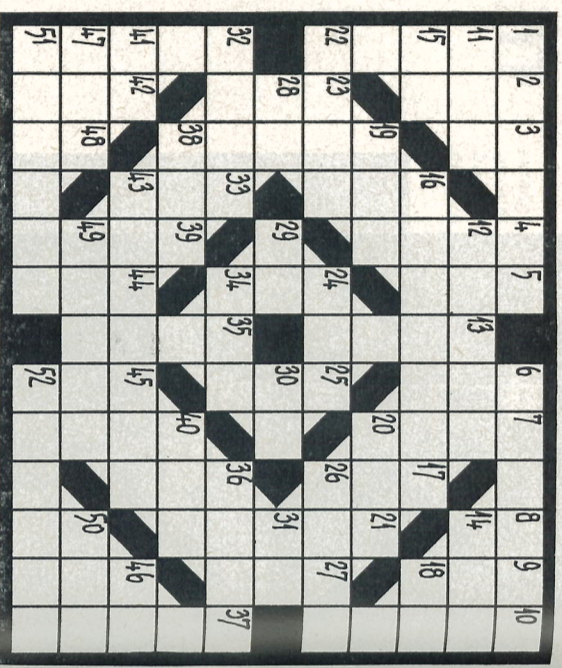
Van der Heem Den Haag:

A. P. de Bruyn, Radiomontage; M. C. H. van den Anker, Radiomontage; A. E. F. Fickweiler, EHT-laboratorium; J. C. Versteeg, Mechanische Afdeling Telco; M. Schouten, Constructiebureau EHT; J. H. Weber, Technische Dienst Utrecht; B. C. Comello, Arbeidstechnisch Bureau Telco.

Van der Heem Utrecht:

Will Tak; B. van Barneveld.
Indola:
Mevrouw Van Ravensteyn-Gough.

Puzzel

Horizontaal:

- op alle plaatsen; 6. diefrachtige vogel; 11. schrijfgereel; 12. een naam geven; 14. naam van pausen; 15. muzieknoot; 16. catébediende; 18. persoonlijk voornaamwoord; 19. inzetraam van gaas; 20. Klein schaap; 22. openbaar vervoermiddel; 24. product van grafische kunst; 26. zeestraat; 28. landbouwwerktuig; 29. lengtemaat; 30. voorzetsel; 31. lidwoord; 32. kleur; 34. zeeppwater; 36. onderloze; 38. beweging van de tong; 40. precies; 41. godsdienst; 43. individu; 46. soort onderwijs; 47. naaldboom; 49. rammelwerktuig; 50. dicht; 51. door water omringd land; 52. dingen van weinig waarde.

Vertikaal:

- oplopende weg; 2. redeloze dieren; 3. voegwoord; 4. bloedbuis; 5. piezier; 6. tel-

Ook niet te versmaden ...

zijn de beloningen van de volgende werknemers:

Van der Heem Den Haag: J. P. van Leeuwen, Mechanische Afdeling Telco, f 70.—; P. J. Kaplijn, Mechanische Afdeling Telco, f 70.—; A. J. Adegeest, Mechanische Afdeling Telco, f 50.—; D. J. van Galen, Gereedschapmakerij, f 50.—; A. Schuwer, Productiebureau Telco, f 35.—; F. J. L. van Geest, Montage Elektronische Apparaten, f 25.—; J. Cramer, Mechanische Afdeling Telco, f 20.—; J. Buijense, Televisiemontage, f 15.—; J. G. H. Tilman, Technische Dienst Maasticht, f 15.—; G. F. van Westroek, Algemeen Nabewerking, f 15.—; B. J. v. d. Meer, Gereedschapmakerij, f 10.—; N. Vink, Meubelmakerij, f 10.—; J. C. van Vliet, Mechanische Afdeling Telco, f 10.—.

Van der Heem Sneek: A. Fall, f 15.—; D. Leusmann, Gereedschapmakerij, f 5.—.

Van der Heem Utrecht: G. Fokker, Montage Abstederdijk, f 50.—; A. S. van Geel, Magazijn Keulsekade, f 30.—; C. Helmond, Montage Zeelantlaan, f 20.—; J. C. P. Steehouder, Montage Zeelantlaan, f 20.—; W. B. Bakker, Montage Keulsekade, f 10.—; mejuffrouw E. van Loevenzijl, Boekhouding, f 10.—; N. Flink, Productiebeheer, f 5.—; Th. Hendriks, Productiebeheer, f 5.—.

woord; 7. verdrukking; 8. ten laatste; 9. water in Utrecht; 10. ijzeroxyde; 13. vlak; 16. drinkgereel; 17. soort; 19. neerslag; 21. toonbeeld; 23. hert; 24. berkachtige boom; 25. teluurgesteld; 27. ontkenning; 32. jifwach; 33. deel van het gelaat; 35. windrichting; 36. mand om graan te reinigen; 37. meubelstuk; 39. pit; 40. balspel; 42. losse steen; 44. wiel; 45. ijzerhoudende grond; 46. atgemat; 48. namelijk; 50. tot en met.

Oplösungen kunt u via de interne boodschappendienst opzenden aan mejuffrouw R. C. Hartsulker, redactie Indohoem Klanken (postbus 1030, Den Haag). Sluitingsdatum voor inzending: maandag 7 februari 1966.

De volgende prijzen zijn beschikbaar: 1e prijs f 15.—, 2e prijs f 10.—, 3e prijs f 7,50, 4e, 5e en 6e prijs f 5.—.

Prijswinnaars

- (f 15.—) H. J. Kerling, 10B.
- (f 10.—) J. Jansen, 2612 VDH Hg.
- (f 7,50) G. G. J. Fleur, VDH Utr.
- (f 5.—) J. J. van Gent, 2612 VDH Hg.
- (f 5.—) L. van Dongen, Indola.
- (f 5.—) J.M. M. Miltenburg, 6000 VDH Hg.

Jeugdkrantlezers:

Hoewel wij beloofd hadden dat jullie eind augustus weer een Jeugdkrant in de bus zouden krijgen, hebben jullie tot nu toe niets gezien. Natuurlijk zijn wij jullie niet „gewoon vergeten”. Er is een heel andere reden.

Wij kunnen jammer genoeg niet doorgaan met om de twee maanden een Jeugdkrant uit te geven. Wij hebben het zo druk met ons andere werk, dat er voor de Jeugdkrant geen tijd overblijft.

Wij vinden dit erg jammer, omdat juist in het afgelopen jaar het contact met velen van jullie zo leuk begon te worden. Misschien horen jullie nog wel eens iets van ons als er in Indohoem Klanken een hoekje vrij is: meer kunnen wij jullie voorloog niet beloven.

Tante Jos, Oom Gé, Oom Niek

INDOHEEM KLANKEN

maandblad
februari 1966
nummer
14